

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-259-3-14>

CONSOLIDATION OF INCLUSION SPECIALISTS IN THE FIELD OF EDUCATION

КОНСОЛІДАЦІЯ ФАХІВЦІВ ІНКЛЮЗІЇ У СФЕРІ ОСВІТИ

Udych Z. I.

*PhD in Pedagogy, Docent
Department of Pedagogy and
Management of Education
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Удич З. І.

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри педагогіки та
менеджменту освіти
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Udych M. O.

*Student of the Faculty of History
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Удич М. О.

*студентка історичного факультету
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Становлення якісної інклюзивної освіти в Україні нерозривно пов'язане із ефективністю реалізації інклюзивних принципів у всі сфери суспільства. Згідно філософії інклюзії, доступність, універсальність, терпимість до помилок, врахування можливостей особистості, подолання бар'єрів та перешкод у життєдіяльності стосується усіх громадян. Однак, найперше необхідно звернути увагу на найбільш вразливі групи населення та створити для них відповідні умови якісного життя, яке передбачає різні сфери: політичну, духовну, соціальну, культурну. Звідси випливає, що становлення відкритого інклюзивного суспільства потребує об'єднання зусиль різних фахівців.

Міжвідомча інтеграція, консолідація фахівців мають стати підґрунтям розвитку інклюзивної освіти. Серед форм подібної співпраці є: розробка нормативно-правової бази, проведення науково-практичних заходів (вебінарів, тренінгів, лекторіїв, круглих столів, семінарів, конференцій та ін.). Одним із майданчиків такої співпраці став Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (далі – Центр), який утво-рений

як окремий підрозділ університету у лютому 2018 р. Поло-женням, яке регламентує його діяльність, розміщене на офіційному сайті [1]. До основних функцій Центру віднесено: інформаційну, консультативну, навігаційну, координаційну, освітню, адаптаційно-модифікаційну [2, с. 103].

Зусиллями фахівців центру за 2018–2022 рр. було проведено понад 20 наукових та практично спрямованих заходів для різної цільової аудиторії, підписано ряд угод про співпрацю із інституціями у сфері освіти, громадського сектору [3]. Отриманий досвід та накопичений ресурс стали поштовхом для започаткування у 2021 р. щорічної Всеукраїнської конференції «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат». Мета проведення конференції, зважаючи на виклики у реалізації інклюзії в Україні, полягає у консолідації здобутків впровадження інклюзії у сфері освіти в Україні; популяризації передового інноваційного досвіду надання якісних освітніх послуг особам із порушенням здоров'я, особливими освітніми потребами; обміні досвідом психолого-педагогічного та соціального супроводу осіб, які потребують адаптації й модифікації освітнього простору; об'єднанні зусиль різних фахівців та суспільних інституцій зі створення інклюзивного освітнього середовища; визначення перспектив розвитку інклюзивної освіти в Україні та актуальних напрямів науково-методичних досліджень окресленої теми.

Основними тематичні напрями роботи учасників конференції окреслено: інклюзивне середовище закладу освіти; організація освітнього процесу в умовах пандемії для здобувачів освіти із особливими освітніми потребами; формування інклюзивної компетентності у педагогів нового покоління; ресурсний аспект системи інклюзивної освіти; методика організації навчання в умовах інклюзії; особливості управління закладом освіти з інклюзивною формою навчання; інституційний аудит та стратегування інклюзивного розвитку закладу освіти; командна робота з організації інклюзивного едукативного процесу; універсальний дизайн та інженерне забезпечення функціонування закладу освіти з інклюзивним навчанням; взаємодія соціальних та державних інституцій у реалізації інклюзії в освітній сфері; нормативно-правові засади інклюзивного освітнього процесу; світовий досвід упровадження принципів інклюзії в освітню галузь; медичний, психолого-педагогічний та корекційно-реабілітаційний супровід здобувачів освіти; інклюзивний аспект в системі медичного обслуговування; соціальна послуга супроводу здобувача освіти із особливими освітніми

потребами; підтримка вразливих верст населення у кризових ситуаціях та на території бойових дій.

Широкий спектр тематики конференції сприяли об'єднанню та презентації досвіду не лише науковцями та педагогами, здобувачами вищої освіти, але й представниками інклюзивно-ресурсних центрів, медичної, мистецької, культурної сфер, державних органів влади, громадських організацій, здобувачами із особливими освітніми потребами і їх батьків та усіх тих, від кого залежить якість реалізації інклюзивної освіти. Загалом, до участі у конференціях за 2021–2022 рр. було подано 431 заявку. Форматом проведення заходів стало онлайн-зустрічі, під час яких виступили загалом 39 спікерів. Із відеозаписи конференції збережені у вільному доступі на YouTube-каналі [4; 5]. Різноманітний досвід реалізації інклюзії в Україні представлено у збірнику матеріалів конференції за 2021 р. [6]. Незабаром буде презентовано і збірник матеріалів конференції за 2022 р. у який вже увійшло понад 40 статей.

Щороку організатори обирають гасло, під яким проходить даний захід, з метою акцентувати на вагомості впровадження інклюзії та тих викликів, які стоять перед суспільством. Так, у 2021 р. гаслом конференції було: «Інклюзія розпочинається із кожного з нас та завершується доступним суспільством», а у 2022 р.: «Ми маємо перемагати на усіх фронтах!».

Таким чином, проведення наукового заходу у форматі Всеукраїнської міждисциплінарної конференції під назвою «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат» сприяє консолідації фахівців у сфері інклюзивної освіти, що підвищує якість надання освіти в умовах інклюзії сприяє обміну досвідом, об'єднанню різних ресурсів, необхідних для реалізації принципів інклюзивної освіти і створення якісного освітнього середовища.

Література:

1. Положення про інклюзивно-ресурсний центр. URL: https://tnpu.edu.ua/about/public_inform/polozhennya-pro-struktur-n-p-drozd-li-tnpu.php (дата звернення: 25.10.2022).

2. Функціональні можливості інклюзивно-ресурсного центру у структурі вищої педагогічної освіти. *Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету «Україна»*. Хмельницький : ХІСТ, 2018. № 16. С. 102–105.

3. Інклюзивно-ресурсний центр Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. URL: <http://tnpu.edu.ua/recourses/inklyuzyvno-resursnyj-tsentr.php> (дата звернення: 25.10.2022).

4. Всеукраїнська міждисциплінарна конференція «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»: відеозапис (08.04.2021 р.) URL: <https://www.youtube.com/watch?v=TYS35NaVFMg> (дата звернення: 25.10.2022).

5. Всеукраїнська міждисциплінарна конференція з міжнародною участю «Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат»: відеозапис (20.10.2022 р.). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=SMdKi6UjT64> (дата звернення: 25.10.2022).

6. Інклюзивна освіта: ідея, стратегія, результат: матеріали I Всеукраїнської міждисциплінарної науково-практичної конференції (м. Тернопіль, 8 квітня 2021 р.). Тернопіль: ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2021. 225 с. URL: <http://dspace.tnpu.edu.ua/handle/123456789/18577> (дата звернення: 25.10.2022).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-259-3-15>

**LEVELS OF FORMATION OF MULTICULTURAL
COMPETENCES OF OLDER TEENAGERS
IN THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT
OF A CHILDREN'S MUSIC SCHOOL**

Zhang Yin

*Postgraduate Student at the Department
of Choreography and Music and Instrumental Performance
Sumy State Pedagogical University named after A. S. Makarenko
Sumy, Ukraine*

Based on the understanding of multicultural competence as an integrative quality of the individual that is formed in the process of learning and includes a system of multicultural knowledge, abilities, skills, interests, needs, motives, values, multicultural traits, experience, social norms and rules of behavior necessary for everyday life and activities in a modern multicultural society [1;